

Alapítva: 1990-ben

Bogárd és Vidéke

„A társadalom egyetlen önvédelmi fegyvere a nyilvánosság”

2021. február 4. - XXXII. évf. 5. szám
16 oldal, 300 Ft

ALAPI GYÜMÖLCSLÉ	2
VEZETŐVÁLTÁSOK FEJÉR BEN	3
HÁZTARTÁSI OLAJGYÚJTÓ PONT	3
NAGY IDŐK TANÚ I 2..	4
A MOZGÁS	12
PONTSZERZÉS AZ UTOLSÓ PERCBEN	12
VERESÉGGEL KEZDTÜNK	13

Főszerkesztő: Hargitai-Kiss Virág

A Dél-Mezőföld független hetilapja

www.bogardesvideke.hu

NAFTALIN

Megnyaltam egy hagyományos borítékot a minap, hogy leragasszam. Néhai nagyanyámtól maradt rám egy adag, a naftalinos szekrényéből hoztam el több mint egy éve. Úgy bevette a molyúzó a papír az évtizedek alatt, hogy nem győztem öblíteni a szám. Még órákig finto-rogtam az undormányos anyag ízétől. Nem is értem, miért ezzel pakoltak minden bútordarabot tele öreganyáink, amikor a régi világnak természetes csodaszere volt a kártevők ellen (is) a levendula, mely most újra reneszánszázt él.

Eljátsszuk itt a bio-óko-paleo-natúr-vegán szemléletet, aztán rég jó messzire kerültünk már a természetől. Illólajakkal „naftalino-zunk”, amiket veszélyes hulladéknak számláló elemekkel működő automata szór a levegőbe.

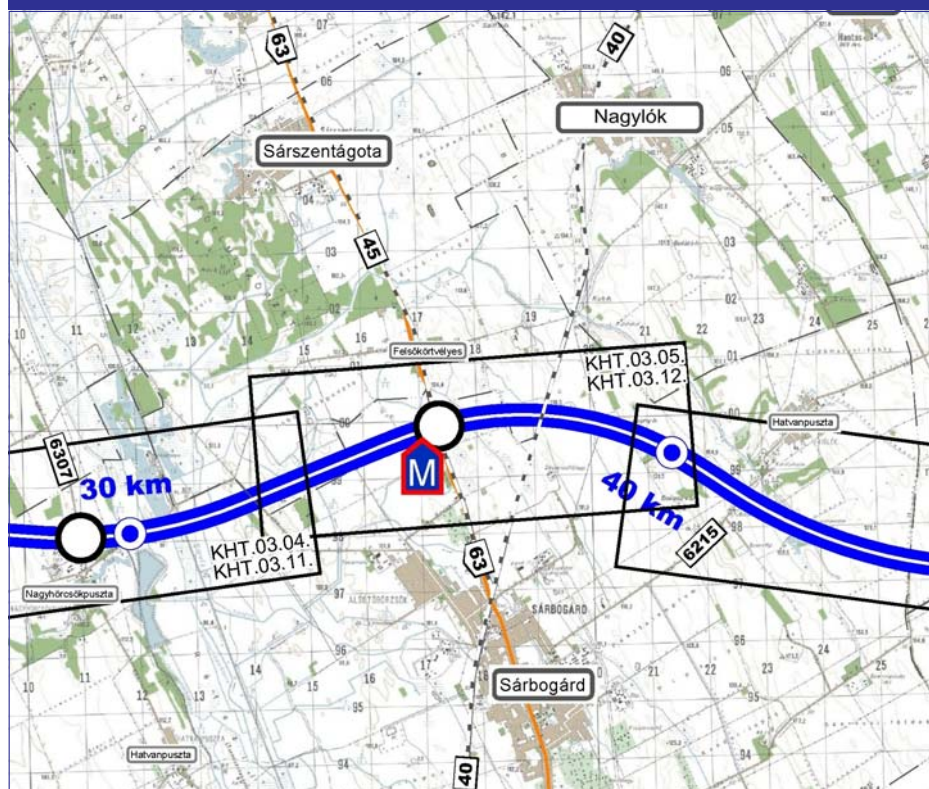
Mindenmentes élelmiszereket viszünk haza gépkocsival, csarnoknyi méretű, kivilágított, hűtött-fűtött nagyáruházakból, nejlomba csomagolva. Biozöldséget termelünk a kertünkben, amire a gyárak füstjével dúsult eső hull. Klímaharcoskodunk null-huszonegyben az 5G-s telefonunk nyújtotta nagyvilágban. Tovább is van, mondjam még?

Követendő példák azok, akik komolyan veszik, hogy ne piszkítsanak oda, ahol esznek, és kitartóan azon munkálkodnak, hogy minél kevesebb kárt tegyenek az életet, táplálékot adó bolygónkban, minimalizálják az ökológiai lábnyomukat.

Hargitai-Kiss Virág

JÖN AZ M8-AS ÚT!

Írás a 8-9. oldalon.

A TÉL APRÓ ÖRÖMEI

Írás a 12. oldalon.

Az Almárium termékeinek készítői 4.

ALAPI GYÜMÖLCSLÉ

Az Alapi Munka Gyümölcse START Szociális Szövetkezet gyümölcs- és zöldségfeldolgozó üzem a sikeres alapi közmunkaprogramból nőtte ki magát vállalkozássá. Az önkormányzat tulajdonában álló, pályázati pénzből épült üzemet – benne speciális gépsorral, hűtőházzal, raktárakkal, irodával – 2017 augusztusában adták át, a szövetkezet pedig szeptember 1-jén kezdte meg hivatalos működését hét taggal (hat magánszemély és az önkormányzat társulásával). A vállalkozás szíve-lelke **Takács Józsefné Erika**, aki korábban a kereskedelemben, boltban dolgozott, 2011-től pedig a közmunkások csapatát és a kertészetet igazgatta. Az ő munkatársa 2011-től **Kisari Tiborné Andi**, hozzájuk csatlakozott aztán **Tenke Lajosné Edit**. Ők hárman fogadják az ügyfeleket az üzemben, valamint két férfi munkaeő segíti a munkájukat a szövetkezet területein, illetve újként kapcsolódott be a munkába Rabóczki Katalin.

Az üzemben saját terméseiket (almát, homoktövis, céklát, répát) és a kistermelőktől vásárolt gyümölcsöket (barack, szilva, körte), zöldségeket dolgozzák fel egészséges, 100 %-os lének, melyet 1-3-5 literes kiszerelésben értékesítenek. A lepréselt lé zárt rendszeren keresztül kerül a csomagolásba, és pasztörizálással tartósítják.

Átlagosan 10 mázsa almát tudnak egy nap alatt feldolgozni, melyből 600-700 liter lé kerül ki. Bértfeldolgozást is vállalnak; ha valaki a kertje terméséből levét szeretne saját részre, már 100-150 kilótól is vállalnak feldolgozást, bodza kivételével bármilyen zöldségből, gyümölcsből.

Az üzem hétfőtől csütörtökig 7-15 óráig, pénteken 7-13 óráig tart nyitva.

Az alma jelentősége és helye az életünkben a kenyérrel vetekszik. Nem véletle-

nül képvisel értéket, életet a Bibliában, mesékben, népi szimbolikában. Régi mondás, hogy napi egy alma az egészség oltalma, az orvost távol tartja. A népi hagyomány az almát a gyógynövények közé sorolta.

Az alma frissen csavart leve a szellemi tevékenységeket segíti, élénkítő hatású. A gyümölcs húsa körülbelül tíz százalék gyümölcs cukrot tartalmaz. Egy közepes nagyságú nyers almában 80 kalória van, 21 gramm szénhidrátot, 3,7 gramm rostot, és 10-15 mg C-vitamint tartalmaz, valamint A- és B-vitamint, folsavat, kalciumot, magnéziumot, káliumot, kén. Rostanyaga, a pektin, valamint gyümölcssav-, almasavtartalma kedvezően hat a bélflórára, a belek és a máj működésére. Nem hiába az alma az első, amivel megkezdik az édesanyák a kisbabák hozzátáplálását. Főve,

párolva a hasmenés, nyersen a székrekedés ellen kiváló élelemforrás. Csökkenti a vér koleszterinszintjét és a magas vérnyomást.

Az alma a szervezet egészére méregtelenítő, tisztító hatású; tehermentesíti a vesét, csökkenti a vesekő- és húgysavképződést, ezért köszvény ellen is jó. A fogyókúra egyik hasznos segítője.

A cékla C-vitamin, kálium, vas, magnézium, mangán, foszfor, nátrium, cink és szelén nagyszerű forrása. Csökkenti a vérnyomást, erősíti az immunrendszert, gyulladáscsökkentő, jó hatással van a szívre, javítja az állóképességet, kiváló vashiány kezelésére, mivel könnyen felszívódó vas- és folsavtartalma mellett serkenti a vérképződést, a vörösvértestek regenerálódását és szaporodását. Véd a rák bizonyos fajtáival szemben (máj-, vastagbél- és bőrrák) és az Alzheimer-kór ellen.

A homoktövis antioxidánsként késlelteti a sejtöregedési folyamatokat. Növeli a szervezet ellenálló képességét, erősíti az immunrendszert. Támogatja a májat, szívet, keringési és érrendszert. Fokozza az epe kiválasztását. Csökkenti a vér koleszterinszintjét, a vércukorszintet, a gyulladásokat. Allergiás időszakban is támogatja a szervezet működését. Serkenti a gyomor működést, jótékonyan hat a gyomor- és nyombélfekélyre. Fokozza a zsírsavanyagcserénket, miközben ellát a szükséges vitaminokkal. Sebgyógyító, hámosító hatással bír. Jót tesz a bőrnek, regenerálja a berepedezett hámat. Visszafordítja a hajhullást. Jót tesz a kötőszöveteknek, ezért gyengítheti a narancsbőrt.

Az alapi gyümölcslevek kaphatók a Hírház Almáriumában!

ALAPI GYÜMÖLCSLEVEK

1 liter 700 Ft, 3 liter 2100 Ft

VEZETŐVÁLTÁSOK FEJÉR MEGYÉBEN

Új rendőrkapitányok a Gárdonyi, a Móri és a Sárbogárdi Rendőrkapitányság élén

Dr. Varga Péter r. dandártábornok, Fejér megye rendőrfőkapitánya 2021. január 31-ei hatállyal visszavonja vezetői kinevezését dr. Sági János r. ezredes gárdonyi, dr. Kovács Ferenc r. alezredes móri, valamint Budavári Árpád r. ezredes sárbogárdi rendőrkapitánynak. Egyben 2021. február 1-jei hatállyal megbízza Budavári Árpád r. ezredest a Gárdonyi Rendőrkapitányság, dr. Sági János r. ezredest a Móri Rendőrkapitányság, míg dr. Kovács Ferenc r. alezredest a Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetésével.

Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság

Háztartási olajgyűjtő pont Alapon

Háztartási olaj gyűjtésére szolgáló edény került kihelyezésre az alapi óvodánál – tájékoztatta lapunkat Szalai János Milán, Alap polgármestere. A település és környék lakossága számára így lehetőség nyílik a sütés során keletkező, fölöslegessé vált, használt étkezési olaj/zsíradék szelektív gyűjtésére, ezzel is csökkentve az ember ökológiai lábnyomát, óvva a környezetet. Ugyanakkor az összegyűjtött olaj az óvodát is gyarapítja, mivel a szállítást végző

cég az elszállított mennyiség után fizet az intézménynek, így az ebből származó bevétel a gyermekek javát is szolgálja.

A gyűjtés 240 literes, rendszeresen tisztított és karbantartott, kulturált megjelenésű gyűjtőben történik az **Alapi Óvoda és Minibölcsőde konyhája mellett**, az óvoda nyitvatartási idejében. **Az olajat lezárt PET-palackban kell a gyűjtőbe helyezni.** Önteni nem kell, így „cseppmentes” a rendszer, nem áll fenn a kiömlés veszélye. A gyűjtést végző cég előre egyeztetett időpontban, rendszeresen és igény szerint biztosítja majd az elszállítást és az edények cseréjét.

Miért fontos a használt sütőolaj és zsíradék begyűjtése?

Egyetlen liter használt sütőolaj 1 millió liter ivóvizet képes beszennyezni és fogyasztásra alkalmatlanná tenni. A használt sütőolaj a környezetbe jutva súlyos szennyezéseket okoz: a csatornázatlan területeken gyakran a talajba kerül, ahol a talajflórát károsítja, a háztartási hulladék közé öntve növeli annak lebomlási idejét, az állati takarmányba kerülve a káros anyag visszakerül a táplálékkörforgásba.

Ha igénybe veszik ezt a lehetőséget, nagyban hozzájárulhatnak környezetünk védelméhez!

Születésnap köszöntés

HKV

A havi rendszerességgel megtartott katasztrófavédelmi igazgatói értekezlet vizsaszatérő momentumára, hogy az országos főigazgató születésnapra ajándéktárgyokat ad át.

Dr. Góra Zoltán tűzoltó vezérőrnagy, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója ötvenedik születésnapja alkalmából ajándéktárgyat adományozott **Kádár Zoltán Gábor** tűzoltó fő-törzsrőrmesternek, a sárbogárdi hivatásos tűzoltó-parancsnokság gépjárművezetőjének.

A járványhelyzetre való tekintettel kollégánk a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságon vette át az elismerést.

Szabó-Bisztricz Anett tűzoltó százados, szóvivő

Baleset a zebránál

Január 27-én 8 óra 26 perckor érkezett bejelentés a rendőrségre Sárbogárdról, a Hősök teréről egy közúti közlekedési balesetről, melynek során egy személygépkocsi és egy kamion ütközött össze. A gyalogos-átkelőhelynél forgalmi okok miatt megálló személygépjárműnek ütközött neki a tehergépjármű. A baleset során személyi sérülés nem történt. A helyszíni szemle és a műszaki mentés ideje alatt az érintett útszakaszon a forgalom rendőri irányítás mellett, felpályán haladt.

FMRFK

NAGY IDŐK TANÚI

2. rész

Kis Dániel lelkész kezdeményezésére alakult meg 1942-ben a Tompa Mihály Népfőiskola. Az arról készült képen a 23 népfőiskolai hallgató mellett rajta kívül látható felesége, Úrházy Irén és akkor már segédlelkész Boáz fiuk is. Mindkét fiuk, Boáz és Dániel is református lelkészek lettek s aktívan részt vettek segédlelkészként édesapjuk mellett a sárbogárdi református gyülekezet hitéleti és közösség-szervező munkájában. A lelkészi munka mellett élénk tevékenységet fejtett ki különösen az egyházirodalom terén a Dunántúli Protestánsok Lapjában, a Református Igehirdetőben. Az egyházmegye Vértessalja című lapját 1916-17-ben ő szerkesztette, és számos cikke jelent meg ezekben és egyéb lapokban is. Feldolgozta a sárbogárdi református egyház történetét. Tompa Mihály itteni segédtanítóskodásának 100. évfordulójára emlékünnepeket szervezett. Ekkor készült el a költő itt jártát megörökítő emléktábla, amely a gyülekezeti ház utcai homlokzatán ma is látható. Amikor nyugdíjba vonult 1951-ben, mivel idősebb fia, Boáz sikertelenül pályázott a sárbogárdi lelkészi állásra, családjával elköltözött a városból.

Kis Boáz (1914–2004) Sárbogárdon édesapja mellett segédlelkészként, a polgári iskolában hitoktatóként és a Soli Deo Gloria kollégiumok vezetőjeként tevékenykedett. Emellett részt vett a férfikör és leánykör szervezésében. A vértessaljai református gyülekezetben 1951–1956. január 1-jéig szolgált. Ekkor választották meg a csákvári református gyülekezet lelkészének. Az 1956-os forradalomban a csákvári nemzeti bizottság tagja volt, ezért a forradalom leverése után sokáig rendőri megfigyelés alatt tartották. Lelkészként szerkesztette a Magyarságmentő című újságot, a Soli Deo Gloria Mozgalom utazó titkára, a Szeretet Szövetség Baráti Társaság bizottsági elnöke volt. Mindemellett egyházi közírói tevékenysége is jelentős. Főleg az ifjúság misszionálását tekintette feladatának. E tárgyban számos füzetet, kisebb irodalmi kötetet jelentetett meg. „Hittem, azért szóltam” című kötete verseit tartalmazza.

Utolsó éveiben Kis Dániel fia, Boáz csákvári református gyülekezetében élt. A háború után a kommunizmus egyház elleni támadásait nem tudta lelkileg feldolgozni, egészsége megromlott, s ágynak esett. 1957-ben, 77 éves korában halt meg. Felesége, aki 1888-ban született, 1973-ban, 85 éves korában halt meg. Mindketten a csákvári temetőben nyugszanak.

A kisebbik fiú, ifj. Kis Dániel, majd később dr. Kis Dániel (1920–2008) Sárbogárdon, Gyöngyösön, Kecskeméten, Debrecenben tanult. 1938-ban Debrecenben érettségizett. A református teológiai akadémiát 1942-ben Budapesten végezte, majd a háború

Konfirmandusokkal Sárbogárdon.

Balról jobbra középen Kis Dániel ref. lelkész és fia, ifj. Kis Dániel ref. lelkész

után 1947-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen jogi doktorátust is szerzett. A háború előtti és utáni években 1949-ig édesapja és testvére, Boáz mellett segédlelkészként szervezte Sárbogárdon a református hitéleti és közösségi alkalmakat. Bekapcsolódott ő is a Református Olvasókör életébe. Vezette a 400 tagú énekkart, részt vett a leánykör, férfikör, dalárda, a színjátszó csoport szervezésében is. Ifjúsági konferenciákat szervezett, amelyekre a Dunántúl számos gyülekezetéből érkeztek a résztvevők. Színdarabot írt, rendezett, és édesapjának segített egyben tartani a sárbogárdi mellett tizenegy szórványgyülekezet református közösségeit. A háborúban elhurcolt sárbogárdi harangok pótlását ő segítette elő a Hindu szív című, általa írt színdarab betanításával, amit többször nagy sikerrel adtak elő Sárbogárd mellett más településeken is. Az előadások bevételéből és egyéb adományokból gyűjtötték össze az új harangok árát.

A nála 6 évvel fiatalabb Karikó Mária Elvira Laurát (1926–2020) a sárbogárdi polgári iskolában (1936–40) ismerte meg, ahol bátyja, Kis Boáz református hitoktató volt. A Karikó család Sárosról költözött Örs-

pusztára, ahol az édesapja, Karikó Dániel (Inke elmondása szerint a Karikó családból származik a neves víruskutató, Karikó Katalin is) a sárosdi uradalomban gépészként dolgozott. Onnan hívta meg Bem Gyula örspusztai birtokára, ahol 1936-ban az uradalom főgépésze lett. Lánya a bogárdi polgári iskola után 1941-ben a budafoki kereskedelmi szakiskolában szerzett gyors- és gépiró szakképzettséget, majd Budapesten dolgozott 1944-ig. Szabad idejét itthon, Sárbogárdon töltötte. Mivel Mária (Babus) szépen hedegült, zongorázott, bekapcsolódott a Református Olvasókörben zajló sokszínű közösségi életbe. Itt került közelebbi kapcsolatba az ifjú segédlelkésszel, Kis Dániellel. Az ismeretségből szerelem lett.

Danit közben behívták katonának. A magyarországi harcokban vett részt. 1945 tavaszán bujkálva érkezett haza barátjával, Jobban Jánossal. Kalandos hazatérésükről még Jobban János mesélt részleteket nekem sok évvel ezelőtt. Szalmakazlakban aludtak, tanyákon húzták meg magukat, hogy az oroszok el ne kapják őket.

Dr. Kis Dániel és Karikó Mária a háború után, 1945. október 23-án kötöttek házast-

Ifj. Kis Dániel esküvője, 1945. október 23.

ságot. A református templom előtt készült esküvői képükön sok ismerős arcot fedeztem fel. Dani bácsi mögött a két örömapa, a két Dániel: id. Kis Dániel református lelkész és Karikó Dániel főgépész állnak. Elöl a koszorúslányok és vőfélyek gyűrűjében Jobban János, Dani bácsi legjobb barátja látható a jobb oldalon, aki ezúttal nem a gyülekezet kántoraként, hanem násznagyként szerepelt az eseményen. A mennyasszonytól balra Mária bátyja, Karikó József párjával, mellettük Dömötör Pál áll a párjával.

A nagy szerelemből négy év alatt három gyermekük született: Piroska 1946, Ibolya 1948, Iréne 1949. Dr. Kis Dánielt 1949-ben megválasztották a Szigetvár melletti Becefa-Zsibóti református gyülekezet lelkészének. A kis település református gazdáit azonban a padláslesöprések, a kolhozosítás nyomása alatt egyre nehezebben tudták eltartani a lelkészüket, aki ezért 1954-ben kénytelen volt feladni a becefai lelkészi munkát. A lelkészi lakást is ott-hagyva családjával a Szigetvárhoz tartozó Turbékpusztára, az ot-tani szőlője présházába költözött. Mivel a teológia mellett jogi egyetemet is végzett, valamint rendelkezett matematika-fizika szakos tanári diplomával is, lehetősége nyílt, hogy világi állást vállaljon. A Pécsi Orvostudományi Egyetemen gazdasági igazgatónak nevezték ki, itt tanított is államigazgatási jogi ismereteket, de amikor megtudták, hogy lelkész volt, elbocsátották. Egy vállalatnál lett ezután jogtanácsos, államigazgatási jogász, de osztályidegenként hamarosan innen is elküldték. Nem ijedt meg a munkától, és hogy családját eltartsa, dolgozott cséplőgép mellett mint zsákoló, a TEFU-nál teherautósofőrként, mikor mi adódott. A lelkészi hivatást azonban soha nem adta fel. Számtalanszor ingyen szolgált: lelkipásztorársait helyettesítette Baranyában, Szabadkán, Beregszászon, Németországban Wiesbadenban. Soha nem mondott nemet a felkérésekre. Ha kellett, esketett, keresztelt, temetett, istentiszteletet tartott, és ha úgy adódott, kántorizált is. Élete utolsó éveiben Kárpátaljára ment lelkészi szolgálatba, ahol a beregszászi püspököt helyettesítette. Innen hazajöve már beteg szolgálat szigetvári helyettes lelkészként. Kárpátalján, talán Csernobil közelsége miatt, rákos beteg lett. Ennek következtében 2008. december 6-án, 88 éves korában a Szigetvárhoz tartozó turbékpusztai birtokán halt meg. Hamvait a turbéki (szigetvári) temetőben lévő családi kriptában helyezték el.

Dr. Kis Dániel közirói, költői, műfordító munkássága is figyelemre méltó. Német és angol klasszikusokat fordított, emellett több színdarabot írt. A Hajnalcsillag, Meteor és sámán, Viola című műveik könyv formájában Szigetváron jelentek meg.

Dr. Kis Dánielné esket a szigetvári városi tanácson 1970.

A család sokszor igen nehéz körülmények közt élt. Sokat jelentett, hogy erős, minden áldozatot vállaló feleség állt férje mellett. Mária néni minden nap kora hajnalban már a kertben volt. Gyomlált, kapált, gondozta a szőlőt, nevelte a gyerekeket, csodálatosan főzött, és vitte a nagy háztartást. Több nyelven beszélt, szakképzett gyors-és gépiró volt, így el tudott helyezkedni Szigetváron a városi tanácsnál hivatalnoki állásban. Itt dolgozott nyugdíjazásáig. Munkahelyén tisztelték, szerették. Hivatali munkája mellett anyakönyvvezetőként sok fiatal párt adott össze.

Inke egy érzelmes mondattal jellemezte Őt: „Csodálatos asszony volt az édesanyánk!”

Tisztelettel adózunk emlékének!

Hargitai Lajos

TRÁGÁRKODUNK?

Trágárság például az, ha valaki útszéli, matrózkocsmai stílusban nevezi meg a nemi szerveket, az azokkal művelt gyakorlatot. Érdekes megfigyelést tehetünk. Mintha a magyar kultúrában vörös fonal húzódná a mocskos szájúság nulla foka és a korlátlan malacokodás tobzódása között. Elképzelhetetlen, hogy Arany János trágár szót használjon, de a híres „nyugatosok”, Babitsék, Kosztolányiék is határozottan tartózkodtak ettől, sőt a Nyugat második nemzedéke, Illyés Gyula, Szabó Lőrinc sem élt a szókincsünk eme rétegével. De még arra sem emlékszem, hogy Weöres Sándor, Nagy László vagy az ő prózaíró kortársaik különösképpen szabadszájúak lettek volna. De már Nádás Péternek van olyan agyonmagasztalt regénye, amelyben legalább százszor le van írva a férfi nemzőszerv trágár neve.

Úgy vélem, e téren a gátszakadást a tévé idézte elő, mégpedig a filmek. Ott aztán huszárosan elkanyarítja még a szépséges hölgyike is, ami a nyelvére jön. Bizonyára eleinte akadt szülő, aki lekapcsolta a készüléket, ha zavarta őt, hogy kisiskolás leánykája disznóságokat hall a tévéből, de a szélvihar ellen nem lehet okoskodni. Úgy látom, ma komoly regények lapjait is úgy elborítja a malacság, hogy száz évvel ezelőtt tisztos anyókák talán még a rendőrséget is fölhívták volna, ha ilyesmi akad a kezükbe. Eleinte nekem is berzenkedett az ízlésem, ha normális könyvesboltban vásárolt könyv lapjain kinyomtatva láttam olyasmit, amit régebben a véce falára is csak a gaz kópék írtak föl. Mára megszoktam, elvégre lépést kell tartani az irodalommal. Bevallom: ma sem szeretem, koromnál fogva jogom van a szűklátókörű konzervatívizmusra. Próbálok magamban elemezni a jelenséget.

Az ember kétféleképpen viszonyul a saját biológiai létéhez. Egyrészt elhatárolódik tőle. Ott szagok vannak, szegényletes dolgok, egészségügyi nyomorékságok. Nem volna nagy baj, ha ez nem létezne. Másrészt viszont ott van a létöröm legelementárisabb eleme, ami az utódnemzéssel függ össze. A nemzés ügye szüntelen izgalomban tartja az emberi fajt és tartozékait, nyilván mert semmivel ki nem cserélhető gyönyört ad, de ugyanakkor évszázadok óta a bűn bélyegét viseli. A trágárkodás valami buta szabadságharcféle, úgy vélem, torz dolog, mint általában a lázadások. Nagyon jó fejek simán kezelni tudják. Michelangelo Dávidja köntőrfalazás nélkül a világ elé tárja a férfítestet, és nevetési inger kerülget bennünket, ha az Ádám teremtése freskó főalakjára valami fehérneműt igényelne valaki.

A nemzést nem mi, emberek végezzük, hanem egy nálunknál több szinttel feljebb álló erő, a Természet. Az ebből adódó illetlen kalamajkját nevetésesnek is lehet látni. A Természetet nem lehet választékos, jó modorra tanítani. Egyébként pedig jól tudjuk, hogy épp napjainkban játszódik küzdelem a természeti szféra kiiktatása érdekében. Van, aki nem ad enni a gyermekének, fénynyel eteti, aztán eltemeti, mert mit neki a Természet? Mondják, a hülyeségnek nincs határa, de úgy látszik, van: a *lélegzetvétel nélküli* életet talán még senki nem propagálja.

Nem remélem, hogy a közéletből, közmédiából valaha kipusztul a trágárság. Együtt kell élni vele, mint az őrjítő reklámokkal és más kellemetlenségekkel. Legyen véleményünk róla!

L. Albin

Hannig Antal emlékezete

200 éve született Hannig Antal (1821–1895) kántortanító, aki Mezőfalván és Sárszentmiklóson is tanított még a szabadságharc előtt, majd végül Pápa városának egyik megbecsült tanára lett. A Pápai Lapok 1895. február 10-ei számában megjelent írással emlékezünk rá.

A pápai róm. kath. hitközség szép hangú kántora és igazgató-tanítója hosszas, közel három évig tartó, betegeskedése után, febr. 4-én visszaadta lelkét teremtőjének.

Harminczilenc évig volt lakója Pápa városának, s e 39 év alatt nagy népszerűséget szerzett s előkelő helyet vívott ki magának a társadalmi életben. Elnöke volt a polgári körnek, s igazgatósági tagja a pápai takarékpénztárnak.

Haláláról gyászjelentést adtak ki: a család, a tanítói kar, a polgári-kör és a takarékpénztár, ravatalára koszorút helyeztek: a család, a róm. kath. hitközség buzgó kántora és igazgató-tanítójának tanító társai, a polgári-kör, a takarékpénztár s egyesek, kikhez a barátság szorosabb kötelékei fűzték.

Temetése szerdán d. u. 4 órára volt kitűzve, s jóval a kitűzött idő előtt, dacára a dermesztő hidegnek, oly nagy népsokaság lepte el a fő-teret s a kántori lakás udvarát, hogy elkísérjék utolsó útján egykori tanítójukat – a mekkora még enyhe időben is csak nagy ritkán jön össze. Mikor a temetési szertartás megkezdődött, melyet Néger Ágoston apát, esp.-plébános végzett káplánjaival, nem egy szem könnyezett a megindulástól.

Most már ott pihen szeretett fiával szemben a kálváriai temetőben; nyugodjék békével, s ötvenhét éves tanítói fáradozalmainak az ég legyen bére.

Életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Hannig Antal 1821. jún. 18-án született Hercegfalván, Fehér-vármegyében, hol édes atyja Hannig András kántortanító volt. Szülői 1831-ben Komáromba vitték, hol 1835-ig iskolai és zenetanulmányai foglalkozott. Innét szülői Zircra adták Lisztner József kántor-tanító mellé, hol fél évig gyakornokoskodott.

Az 1836-iki tanévben az akkor Veszprémben felállított tanítóképző hallgatta, 1838-ban pedig a pécsi tanítóképzőbe járt, hol diplomáját nyerte, s mint a tanítóképző legelső tanulója 6 drb aranyat nyert pályadíjúl. 1839-ben atyja mellett segédkezett; 1840-ben mint segéd Kisbéren volt alkalmazva. 1841-ben ismét atyja mellett működött, 1842-ben pedig fél éven át Zircen, fél éven át Fehérváron volt alkalmazva mint segéd-tanító, honnét a lángi Zichy grófok Sár-Szent-Miklóstra nevezték ki kántor-tanítónak.

Két évig volt itt, de tovább maradni nem akart, mert hő vágya a fővárosba vonzotta, hova sikerült is bejutnia. 1844–1848-ig folyton mint segéd-tanító működött a Tabánban. A pákozdi csata után beállt Perczel seregébe, a szabolcsi önkéntesek sorába, oly feltétellel, hogy addig ott marad, míg Róth és Philipovits tábornokok hadai meg nem semmisítették. Miután Orsovánál ezek a fegyvert letették, kötelezettségét megszüntnek tekintvén elbocsátását kérte, s Pataky István őrnagy egy szép bizonyítvány mellékelésével az elbocsátót neki kiadta.

Ezután egy ideig szülőihez vonult, honnét erejének visszanyerése után ismét elfoglalta budai segéd-tanítói állomását, de csak szeptember végéig maradt ott, mert meguntván a sok zaklatást, csen-

des falusi élet után vágyódott. Villax Ferdinánd zirci apáthoz folyamodott a megüresedett tótok-beréni kántor-tanítói állomásra, melyet elnyerve, 1894. október 2-án el is foglalt.

Innét pályázott azután a pápai kántor-tanítói állomásra Hajdú Gábor halála után s 1856. febr. 18-án csakugyan meg is választott. Kitűnő hangja levén, s mert az orgonálás művészetét így bírta, nem csak Pápán és vidékén, de messze földön is nagy híre volt a szép hangú pápai kántornak, kivált a 60-as években, mikor egy énekes könyvet adott ki, mely csakhamar az egész vidéken kedvelt és keresett könyv lett.

1869. aug. 13-án a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a pápai róm. kath. főlemlői iskolához segéd igazgatóvá nevezte ki, 1881-től fogva pedig a pápai esp. kerület róm. kath. tanító egyesületének elnöki tisztét viselte.

Tanítványai, kik nagyon szerették, nagy ovációval ülték meg 50 éves tanítói jubileumát a „Griff” vendéglő nagy termében, 1888. augusztus 25-én, átadva neki tiszteletük jeléül egy ezüst koszorút, melyet koporsója előtt vittek temetése alkalmával. Ugyanakkor elismerő iratot kapott, széküresedés levén, a káptalani helynök Ó Múltóságától is, s üdvözölték nem csak a katolikus hitközség képviselője, hanem az ev. ref., az ágostai és zsidó hitközségek elöljárói és tanítói is. Tanítványai este fátylós zenével tisztelték meg, a „Pápai Hírlap” akkori szerkesztője pedig emléklapot adott ki tiszteletére.

Kétszer nősült. Első neje Tomanek Ludovika volt, kivel 1849. nov. 26-án kelt egybe, s kinek 1862-ben bekövetkezett halála után két évig tartó szomorú özvegyességét, 1884. febr. 9-én Schambeck Karolinával kötött házassága által ismét felváltá a boldog házassággal, melyről önmaga írta: „kívánom, hogy Isten minden szülőnek legalább is annyi családi örömet adjon, mint a mennyit én élvezek”. Özvegyén kívül hat gyermeke gyászolja, kik, az egy István kivételével, ki másodéves egyetemi hallgató, már mind önálló és nagy korúak.

K. J.

**A Sárbogárdi Múzeum Egyesület
BŐVÍTETT KIADVÁNYA,
a TÖRTÉNELMI SÉTA
7000 Ft-os áron,
a TIRINGER ALBUM
4.500 Ft-os áron kapható
a HÍRHÁZBAN!**

Sárbogárd, Hősök tere 12., tel.: 06 25 508 900

János evangéliuma 7. rész I-13. versek

Kedves Testvérek!

Ebben a mai ígérésben János enged tekintenünk Jézus családjába, otthonába, az otthoni légkörébe. Mit akar ezzel mondani? Hogy nem a világon kívül élt, hanem családban, testvérei, szülei voltak és magával cipelte a család minden áldását, de a nehézségét is. Jézus már elkezdte a nyilvános működését. János szépen érzékelteti az olvasóval azt a Jézust körülvevő állandó feszültséget és megosztottságot, amit talán mi elképzelni sem tudunk, hogy milyen lehetett elviselni. A most olvasott ígében azt látjuk, hogy nemcsak az emberek között, hanem Jézus otthonában is ott van ugyanaz a feszültség.

Egy ünnep közeledik, a lombsátor ünnepe. Ősszel volt, szeptember-október környékén, amikor is a zsidók a pusztai vándorlásra emlékeztek. Lombsátrakat készítettek, és abban laktak az ünnep 7 napja alatt, ahogy az őseik is tették azt a pusztában. Az ünnep minden napján körmeneteket tartottak, áldozatokat mutattak be, igazi örömművelés volt ez. Kivilágították a templomot, az asszonyok udvarában kb. félméteres lámpásokat állítottak fel, amelyeken 4-4 aranyból való olajtál állt. Ezek nemcsak a templomudvart világították meg, hanem a hagyomány szerint olyan világosságot árasztottak, hogy egész Jeruzsálem fényben úszott. Az ünnephez hozzátartozott a vízáldozat is. A papok lementek a közeli Siloám tavához és onnan korsókban hozták fel a vizet a templomba, ahol látványosan kiöntötték, emlékezve arra, ahogyan Mózes vizet fakasztott a sziklából. Jézus az ünnep végén felmegy Jeruzsálembe, és odaáll a templomba a nép elé. És azt mondja: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, az nem jár sötétségben.” És akik hallgatják, azokban még élnek a hatalmas fáklyák képei. És ahogy a papok kiöntik a vizet, Jézus megszólal: „Ha valaki szomjazik, jöjjön énhozzám és igyék! Én vagyok az élő víz.”

Jézus családja készülődik felmenni Galileából Jeruzsálembe az ünnepre. És látják, hogy Jézus nem csomagol, nem akar indulni velük. Ekkor a testvérei vádlón kérdezik, hogy miért nem megy és mutatja meg magát. Miért csak mindig itt tesz csodákat Galileában, ahol nem látja őt sok ember. Az igazi pezsgés az ország központjában Júdeában van, oda kellene neki is menni, hogy népszerű legyen, hogy megmutassa magát!

Mi volt vajon a testvérek motivációja? A népszerűség, amit Jézus elérhetett volna és amiben kicsit ők is fürdőzhetek volna. Menj, mutasd meg magad, tegyél valami csodát, hogy higgyenek benned! Ezeket a szavakat már hallottuk valahol. Ha Isten fia vagy, mutasd meg! A Sátán tanácsa volt

ez, amikor Jézust megkísértette a pusztában. De az Úr ott is és most is ellenállt. Mert nem azért jött, hogy népszerű legyen. János világosan rámutat arra, hogy bármi, amit Jézus tett, nem a maga dicsőségét szolgálta. Hanem azért tett jeleket, hogy a messiási próféciaik beteljesedjenek. Nem hallgat a testvérei unszolására és nem engedi, hogy befolyásolják őt. Sokszor elgondolkozom, hogy ha Jézus ma jönne közénk, vajon hogyan élne, mit tenne, milyen lehetőségekkel élne. Ma a testvérei szavai talán így hangzanának: miért nem teszed fel magad az internetre? Miért nem posztolsz? Miért nem vagy influenszer? Akkor aztán mindenki megismerne! DE Jézusnak nem kell az olcsó népszerűség. Akkor sem kellett és valószínűleg ma sem kellene.

Ez a jelenet jól mutatja, hogy mit is kellett az Úrnak elviselnie. A testvérei nem hittek benne. Nem hitték el, hogy Jézus az, akinek mondja magát, az Isten Fia, a Messiás. Milyen fájó lehetett ez neki, hogy akik a vér szerinti rokonai, mégis olyan távol állnak tőle, és még nem tagjai az Isten családjának. Egy másik világban éltek. Jézus közelében tartózkodni nem jelenti azt, hogy az illető vele közösségben van. Az Isten-tudat még nem jelent Isten-hitet, és végképp nem jelenti azt az Istennek való feltétlen engedelmeskedést, ami Jézust jellemezte. Mit tett ebben a helyzetben? Nem sürgette őket, hogy higgyenek benne, hanem volt türelme kivárni, amíg kimunkálja majd ezt bennük a Szentlélek. Feltámadása után anyja és testvérei csatlakoztak a gyülekezethez, sőt, Jakab az egyik testvére lett a jeruzsálemi gyülekezet vezetője. De most még hitetlenek, és Jézus nem tesz megjegyzést, nem haragszik rájuk. Nincs tele a szíve keserűséggel. Nem sopánkodik, hogy milyen családban kell élnie, hanem nagy

szeretettel fordul így is feléjük, akkor is, ha nem kap tőlük még megértést sem. Vajon mi tudunk-e így élni a családban, akár a hitetlen családtagjaink között is? Tudunk-e ilyen reménységgel várni a másik megtérésére, minden megbántottságunk ellenére imádkozni érte, vagy vele közösen? Jézus elfogadta, hogy ez az Atya akarat, hogy ebben a családban éljen. Ugyanakkor sohasem hagyta, hogy az emberek őt a küldetésétől eltérítsék! Amikor sürgetik, ezzel válaszol: még nem jött el az én időm. Ti nyugodtan menjetek el az ünnepre, én majd akkor megyek, ha az Atya indít erre. Két görög szót találunk az idő kifejezésére: az egyik a kronosz, ami a folyamatos időnket jelenti, amiben élünk, az idő folyását. Ezt használja Jézus a testvéreire. Ti ebben a kronoszban éltek, a világi időben, ti bármikor mehetek, de én nem. Mert ő a kairosz szerint él, ez a másik görög szó. Ez az alkalmas időt, a pillanatot jelenti. Azt, amit Isten készít el. Valahogy úgy kell ezt elképzelni, mint amikor egy gyümölcsfán beérik a termés, és eljön az alkalmas idő a szüretre. Akkor kell leszedni és nem előbb, sem később. Ebben él Jézus, az alkalmas időben, amelyet az Isten készít elő. És ez az idő most már a miénk is lehet. Nemcsak a világ szerint mérhetjük az időt, a napjainkat, az éveket. Órák jönnek és órák mennek, telik, múlik az idő, a mi életünk. De meg tudjuk-e ragadni benne a kairoszokat, amik el vannak készítve számunkra? Amit Isten készít, egy-egy találkozásban, egy-egy helyén mondott ígében Isten ilyen kairoszban készíti elő a vele való találkozásokat is. Vigyázzunk, hogy ne szalasszuk el ezeket! Ne ragadjunk bele a földi időnkbe, hanem tudjuk észrevenni az alkalmakat, amiket Isten készít.

Kész az M8 tanulmányterve

Elkészült az M8-as gyorsforgalmi út M7-es autópálya és Dunaújváros közötti szakaszának tanulmányterve, melyet Molnár Krisztián, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke, Varga Gábor és Törő Gábor országgyűlési képviselők – akiknek körzetét érinti a leendő fejlesztés – hozták nyilvánosságra az elmúlt héten csütörtökön.

– Mennyiben más a most elkészült tanulmányterv a korábbi elképzelésekhez képest? – kérdeztem Varga Gábort, körzetünk országgyűlési képviselőjét.

– Régebben, 2003-2004 környékén vita volt azon megyei szinten, hogy északon, vagy délen haladjon-e az M8-as nyomvonala. Végül erősebbnek bizonyult az északi részhez képest elmaradottabb, fejlesztésre szoruló déli térség melletti érvelés, így 2004-ben jóváhagyta a közgyűlés a déli nyomvonalat. Ez óriási eredmény volt, de hosszú évekig az útfejlesztési kérdéseknél mindig félre lett téve az M8-as ügye. 2017-ben megsürgettük a dolgot felsőbb szinteken is, így elkezdődhetett a tervezés, most pedig végre belátható közelségbe került a megvalósulás. Az eredeti elképzeléshez képest a legfőbb változás, hogy Lep-sénytől, a balatonfőkajári lejárótól

Enyinghez kicsit közelebb, annak szinte elkerülőjeként fut majd az M8, Mátyásdombot a 64-es út felől kerüli meg. Sárbogárd térségében az út nyomvonala változatlan.

– **Hogyan csatlakozik az M8-ashoz a 63-as út kétszer kétsávossá építése?**

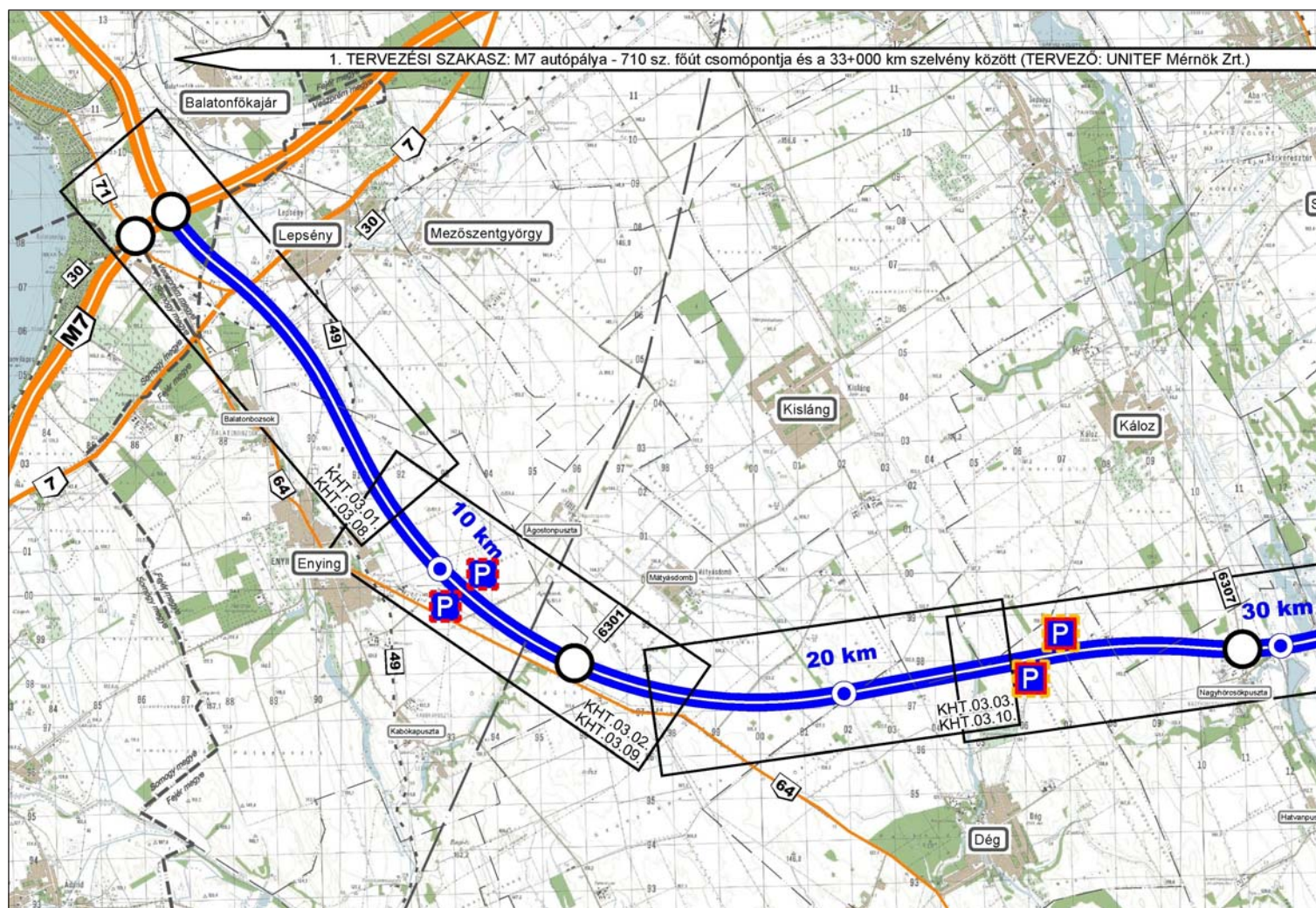
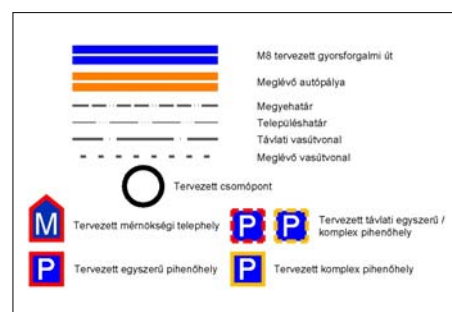
– A 13-as, 81-es és 63-as út kétszer kétsávúvá alakítása párhuzamosan valósul meg az M8-cal. A négy-sávós 63-as út becsatlakozik majd az M8-asba, így egyúttal a városon áthaladó forgalom számára biztosítja a lakott terület elkerülését. Az M8-as és a 63-as találkozásánál a Magyar Közút központja kap majd helyet.

– **Láthatóan jól halad a tervezési szakasz.**

– Ütemezés szerint halad a tervezés. A tanulmánytervet a különféle dokumentációk elkészítése, engedélyek beszerzése követi, majd a kiviteli terv elkészítése, mely-

nek 2022 a határideje. Utána a kormány, ha úgy dönt, forrást rendel hozzá és megkezdődhet a közbeszerzési eljárás. Bízom abban, hogy 2023-ban elkezdődhet az építés, és 2025-26-ban már használhatjuk az új utakat. Az elkövetkezendő 20-30-40 év egyik legfontosabb beruházása lesz ez az úthálózat-fejlesztés. Rendkívül felgyorsítja majd az eljutást egyik térségből a másikba, összeköti az M1-M5-M6-M7-M8-as utakat. Fejér megye déli része Magyarország meghatározó, megkerülhetetlen centrumává válik, mely gazdaságilag is jelentős, kedvező változásokat hoz.

Hargitai-Kiss Virág

A Dunaújvárosi Tankerületi Központ eredményei

2017. január 1-jei hatállyal a tankerületi központok az oktatási intézmények fenntartása mellett a működtetés és az üzemeltetés feladatait is átvették a települési önkormányzatoktól Magyarországon. A Sárbogárdi járás oktatási intézményei a Dunaújvárosi Tankerületi Központ kezelésébe kerültek.

A Dunaújvárosi Tankerületi Központ igyekszik minden pályázati lehetőséget felhasználni a Sárbogárdi járás intézményeinek korszerűsítésére, felújítására és szakszerű működtetésére. A munkát segítő pályázati források köre sokféle, mely a padlófelújítástól, a nyílászárók cseréjén át egészen új iskolaépületek építéséig terjed. Az elmúlt időszakban a különféle EU-s pályázatokból származó pénzeszközök mellett jelentős mértékű saját forrást is felhasználhattunk a különféle beruházások és fejlesztések megvalósítására.

Az alábbi rövid felsorolás az elmúlt négy évben megvalósult, illetve a jelenleg is folyamatban lévő munkát mutatja be:

– **Cecei Általános Iskola:** EFOP 4.1.2. infrastruktúra-fejlesztési pályázatból történő felújítás.

– **Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI:** villanyszerelési munkák, folyosók, mosdók festése, javítása, tornaterem-

sportpadló cseréje, az épület tetőfelújítása, nyílászárók cseréje, festés, padlójavítás.

– **Mezőszilasi Németh László Általános Iskola:** tornaterem ajtajának cseréje.

– **Sárbogárdi Mészoly Géza Általános Iskola:** tornacsarnok-felújítás, EFOP 4.1.2. infrastruktúra-fejlesztési pályázatból történő bővítés, festés, mosdócsere, bádogozás, PVC-padló javítása, térkövezés.

– **Sárbogárdi Mészoly Géza Általános Iskola Szent István Tagiskola:** tantermek parkettájának csiszolása és lakkozása.

– **Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium:** EFOP-3.2.3., részvétel a „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázaton, ezen felül festés, PVC-padló javítása, térkövezés.

– **Sárkeresztúri Általános Iskola:** EFOP-4.1.3 pályázati felújítás, eszközbeszerzés, új iskolaépület építése.

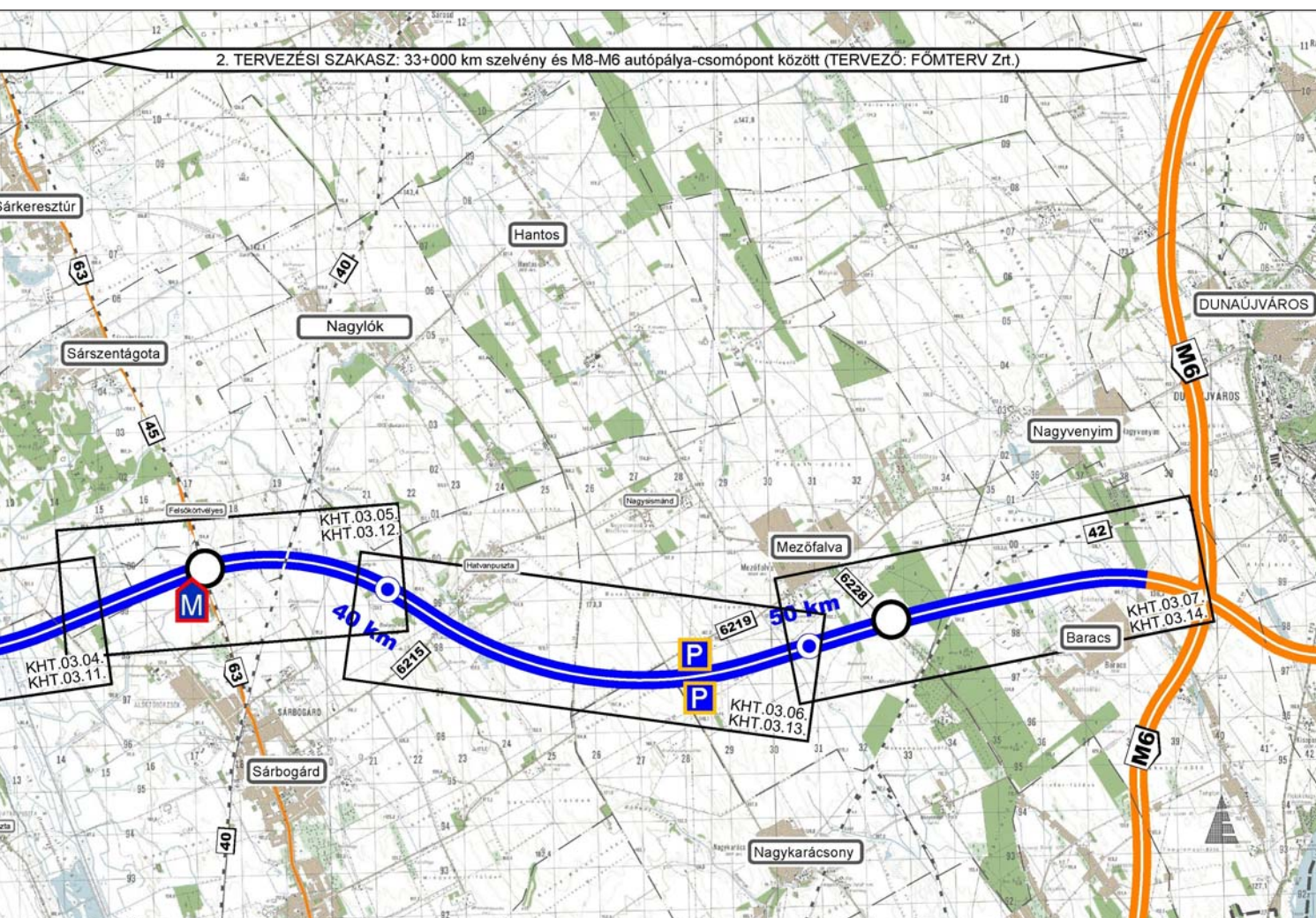
– **Sárszentmiklósi Általános Iskola:** tetőfelújítás, előtető és járda javítása, lefolyó kialakítása, vakolat pótlása, EFOP-3.2.3., részvétel a „Digitális környezet a köznevelésben” pályázaton, EFOP-4.1.3 konstrukciójú felújítás, eszközbeszerzés, udvar térkövezése, részvétel a Nemzeti Tehetség Programban.

– **Sárszentmiklósi Általános Iskola Nagylóki Tagiskolája:** kazáncsere.

A felsoroltakon túlmenően az EFOP-3.3.5 konstrukciójú pályázat jóvoltából intézményeink részt vesznek a „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő iskolai közösségi program” kísérleti megvalósításában, valamint a szomszédos országok magyarok területeinek megismerését célzó, nemzeti összetartozásunkat erősítő Határtalanul Programban is. A Dunaújvárosi Tankerületi Központ mint állami intézményfenntartó jóvoltából pedagógus kollégáink munkáját új laptopok, illetve különböző szakmai továbbképzések segítik, illetve a Magyar Falu Programnak köszönhetően hamarosan újabb jelentős beruházások is megvalósulhatnak.

A Tankerület a jövőben is mindent megtesz annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló lehetőségek teljes körű kihasználásával magas színvonalú oktatási környezetet tudjon kialakítani és fenntartani az iskolás gyerekek, pedagógusok számára. E feladat végrehajtásában a Dunaújvárosi Tankerületi Központ továbbra is számít a helyi közösségek és mindazon szervek együttműködésére, akik fontosnak tartják a színvonalas hazai oktatás ügyét.

Szilágyiné Németh Sarolta Zsuzsanna
tankerületi igazgató,
Dunaújvárosi Tankerületi Központ

Harmónia 18.

Önsegítő eszközeink – A mozgás

Az egészségünk megőrzésében kulcsfontosságú szerepe van a mozgásnak. Gondoljunk csak bele, amikor gyermekünk születik, akkor az ő mozgásfejlődése lesz a legfontosabb a számunkra. Visszafojtott lélegzettel figyeljük, hogy már tartja a fejét, a hasáról a hátára fordul, már kúszik, már mászik, aztán feláll és megtörténik a csoda: elindul és lépeget. A lépegetésből járás, majd futás esz és a gyermekünk számára kitágul a világ. A mozgás maga a szabadság. Talán ez is az egyik oka, hogy szeretünk kirándulni, utazni, ismeretlen helyeket felfedezni. A mozgás ajándékát, csodáját, akkor értékeljük igazán, amikor bármi oknál fogva elvesztettük azt. Amikor megbetegszünk, akkor a mozgás az, amelyről elsőként le kell mondanunk.

A testünk vázát ízületek, izmok, szalagok bonyolult világa veszi körbe. Ahhoz, hogy biztonságosan tudjunk mozogni, ennek a világnak jól kell működnie bennünk. A mozgásszerveinknek mozgásra van szükségük. „Ugyan, mozogok én eleget egész nap!” – mondhatják erre azok, akiknek a munkája, életvitele állandó helyváltoztatással jár. Valóban ők a mozgás szempontjából szerencsésebbek, mint az egész nap ülőmunkát végzők. Az ülőmunka káros hatásairól már rengeteg tanulmány készült. A hosszas ülés ugyanabba a tartásba kényszeríti az izmokat, amelyek ezáltal bemerevednek. Nemcsak az izmok sínylik meg a sok ülést, hanem a belső szerveink is. Az emésztőrendszer, amely összenyomódik és a szív- és érrendszerünk, amely nem tud megfelelően működni. Aki ilyen munkát végez, annak tudatosan kell keresni a mozgásra való lehetőséget. Nemcsak a felnőtteknek káros a sok ülés, hanem a gyermekeknek is. A gyermek formálódó csontrendszerének a változatos mozgás tesz jót. Az ő testük az állandó mobilitást keresi. A gyermek legszívesebben a földön játszik és folyamatosan igazítja testhelyzetét akaratlanul is a tevékenységéhez. A gyermek gerincoszlopa még nagyon képlékeny és a sok ülés az iskolapadban, majd otthon a számítógép előtt nagyon káros a számára. A digitális világ uralma már gyermekkorban megbetegítő tényező. Gyermekeink számára a mozgás, főként a szabad levegőn való mozgás alapfeltétele az egészségüknek. Aki gyermekkorában szeretett mozogni, az fiatal felnőttként is igényt tart erre. Ma már rengeteg mozgásforma, sportolási lehetőség áll a fiatalok rendelkezésére. Ők már tudatosabban ezen a területen. Mivel a fitt életmód egyben divat is lett, trendek születtek, egész iparág épült az erre való igényre. Az üzlet ki is használja a fiatalok divatot követő hajlamát, mert azt sugallja, hogy csak márkás öltözékben és eszközökkel lehet sportolni.

A mozgás területén való tudatosodás talán az 50+ korosztálynál lenne a legfontosabb a tapasztalataim szerint. Mivel én is ebbe a korosztályba tartozom, saját megéléseim az irányadóak számomra. A mozgás gyermekkoromban nem volt korlátozva, hisz falusi környezetben ez számomra természetes volt. A miklósi faluszéli nőttem fel, így a határban való mozgás, a földeken végzett munka sokrétű mozgást biztosított számomra, ez volt a természetes közegem. Állóképességemet, kitartásomat, az életben való helytállásomat megalapozta ez a gyermekkor. Most már hálás tudok lenni ezért. Iskoláskoromban szerettem a testnevelésórákat. Úgyes voltam atlétikában, tornában, kézilabdában. Az akkori járási versenyeken, amelyet legtöbbször Dégen, a kastélykertben rendeztek, jelen voltam. A sárszentmiklósi iskola kézilabdacsapata, Csátári Gabi bácsi vezetésével az országos kézilabdaversenyre is bejutott. Tiszavasváriban volt a megmérettetés. Nem lettünk dobogósok, de a részvétel már egy nagy eredmény volt számunkra. A sárszentmiklósi általános iskola élményt adó módon szeretett meg velem a szervezett mozgást. Középkoromban már csak a testnevelésórákon volt jelen a mozgás. Később, családayaként a gyermekeim mozgásfejlődése érdekelt a legjobban, az ő egészségükre figyeltem. Amikor már nagyobbak lettek, én is jobban tudtam magammal foglalkozni. Megtudtam, hogy Sárboárdon jógacsoport működik, és mivel szerettem volna tenni valamit magamért, ez pont kapóra jött nekem. Sztari Béla jógaoktatói

képesítésével és jóga iránti elkötelezettségével nagyon sokat tett, hogy nálunk is lett lehetőség ennek a mozgásformának a gyakorlására. Talán már 20-25 éve is van annak, hogy Béla kezdő jóga-csoportjában megismerkedtem a jóga alapjaival. Azóta is jelen van az életemben. Bár Sztari Béla már jógaoktatói tevékenységét nem folytatja, de szerencsére inspirálta egyik tanítványát, hogy végezze el az oktatói képzést. Így Téglássy Anita már több helyen is tartott csoportos jógaórákat, a koronavírus megjelenéséig, mert az erre való igény megnövekedett. Mivel a csoportos lehetőségeket elzárták a járványügyi szabályok, a mai helyzetben olyan mozgásformákat kell keresni, amelyek egyedül végezhetőek. A legegyszerűbb eszköz nélküli mozgás a gyaloglás és a futás, hisz a „lábunk mindig kéznél van”. A szabad levegőn való mozgás a legegészségesebb a szervezetünk számára. Gyalogolni bárhol tudunk, akár bevásárlás, ügyintézés közepette is. Az 50+ korosztálynak ez a mozgásforma a legjobban megvalósítható a környezetünkben. Sajnos a központtól távolabb eső utcáink járdái nem alkalmasak az idős, fáradt lábak edzésére, tempós gyaloglásra a balesetveszély miatt. Az Ifjúsági park futópályája az idősebbek egészségügyi mozgását, edzését is segíti, oly módon használva, hogy a fürgé fiatalok futását nem akadályozzák. Még egyelőre nem tömeges a futók általi kihasználása a futópályának, de reméljük, ez majd fog változni. Én azonban örülök a korosztályom megmozdulásának, mert az idősebbeknek van most a legnagyobb szükségük a támogatásra. Egy fiatalnak eleve erősebb az ellenállóképessége, mint egy elhasznált idősebb szervezetnek. Egyelőre inkább nőkben látom a hajlandóságot a megmozdulásra, de egy-egy férfiember megjelenése az Ifjúsági parkban már örömmel tölt el. Bár láthatóan ez a feleségek unszolására történik. Kedves férfiak, Önök is mozduljanak meg az egészségük érdekében! Hisz nemcsak önmaguk iránti felelősség ez, hanem családjuk iránt érzett felelősség is. Hisz a családnak egészséges férjre, apára, nagyapára van szüksége, aki még tud támogatni és nem őt kell támogatni és orvostól orvosig cipelni a családtagoknak. A gyaloglás a legegyszerűbb, ugyanakkor nagy élettani hatással bíró mozgásforma. Erről nagyszerű összefoglalót írt Endrei Judit, az 50+ korosztály elkötelezett segítője a Korhatártalanul című könyvében, amelyet ajánlok minden családnak a könyvespolcára. Ezt a könyvet nemcsak az idősebbek olvashatják, hanem a fiatal generáció számára is tanulságos lehet. Az 50+ korosztálynak tudatosan kell megmozdulnia egészségének megőrzése érdekében, de ebben jó, ha segít és támogatja a család, a közvetlen környezet és a helyi közösség.

Könyvajánló

Endrei Judit: Korhatártalanul – 50 után is aktívan

Endrei Judit könyvét szintén ajánlottam már minden egészségéért tenni akaró ember számára. Most azonban a könyvből kiragadott részlettel szeretném megerősíteni a gyaloglás, mint a legegyszerűbb mozgásforma jelentőségét. Sokan lekezelik ezt az alapvetően természetes mozgást. A rendszeres séta vagy tempós gyaloglás nagy élettani hatással bír. Ezt nem pótolja az aktív háztartási munka vagy a ház körüli munka. Akaratlanul fültanúja voltam annak, amikor egy férfiember, aki érzékelhetően a felesége nógatóására ment gyalogolni, ezt mondta: „Inkább ásnám otthon a kertet, annak több értelme lenne.” A könyv részletével szeretnék támogatni mindenkit, aki elkezdett gyalogolni, hogy tartsanak ki és végezzék rendületlenül ezt a mozgást, még ha a családjukban vagy a környezetükben furcsán néznek is rájuk. Igenis van értelme a gyaloglásnak. Sok érv támasztja mindezt alá, próbálják meg minél többen gyakorlás útján megtapasztalni ezeket az érveket.

Gyaloglás

Sokszor a legjobb megoldások egyben a legegyszerűbbek is. Nincs szükség semmiféle különleges felszerelésre, nem kell, hogy feltétlenül „jó kondiban” legyünk, csak el kell indulni, és kész! Sok-sok éven keresztül még három lépés távolságra is képes voltam autóval menni. Ma már minden gond nélkül „leszaladok” a városközpontba – úgy másfél-két kilométerre van tőlünk –, gyakran intézem így az ügyeimet. Hetente ötször biztos, hogy gyalogolok, alkalmanként úgy 4-5 kilométert. Van, hogy a természet, a dombok, hegyek, a rét felé vesszük Erika húgammal az irányt, és van, hogy a Duna-partra megyünk. Néha le kell küzdeni az időhiányt, olykor még a lustaságot is, de néhány száz méter után már visz a lendület.

Hányszor megfigyeltem már, elindulok otthonról, tele vagyok stresszel, gunddal, rosszkedvvel, aztán mire leérek a Dunához, egyszer csak azt veszem észre, mintha mindent kisöpörtek volna a fejből, lelkemből. Akiknek az életük tele van stresszel – és nem kevesen vannak így –, a gyaloglás sokszor felér egy terápiával, hiszen ilyenkor a sétáló előbb-utóbb elkezd más ingerekre figyelni, kiszellőzti a fejét, megszűnnek a nyomasztó gondok.

Arról már nem is beszélve, hogy ezzel egy időben pedig javul a fizikum, erősödnek a csontok, izmok, a tüdő oxigénnel teli levegőhöz jut. Érdekes, hogy azoknál az embereknél, akiknek begyulladt a térdízületük, és ez bizony fájdalommal járt, heti 3 órás sétával a kellemetlen panaszok, fájdalmak 50 százalékkal csökkentek. Ezt magam is megtapasztaltam, nem akartam, vagy inkább nem mertem orvoshoz menni, így hát inkább gyalogoltam. Igaz, kezdetben inkább vonszoltam magam, de egyre jobb lett, és néhány alkalom után szinte észrevétlenül megszűnt a fájdalom. Pedig akkor még nem is tudtam erről a megállapításról. Megfigyelték azt is, hogy azoknál a nőknél, akik a menopauza után is hetente négy órát gyalogoltak, 40 százalékkal csökkent annak az esélye, hogy egy baleset, vagy egy esés következtében eltörjön a csípőjük.

Ezeket az érdekes információkat most találhatam: a gyalogosan közlekedők boldogabbak.

Horváth Katalin

Egy felmérés során a szakértők arra a következtetésre jutottak, hogy a kutatásban résztvevő pesszimista, depresszióra hajlamos emberek negyede arról számolt be, hogy már egy kevés séta után javult a közérzetük, jobban érezték magukat a bőrükben. Ahogy növelték a séta, illetve gyaloglás idejét, javulásról már az alanyok fele számolt be. A gyalogos mozgás megnyugtatja az idegrendszert, egy kiadós séta után pedig örömteli hangulat is kialakulhat.

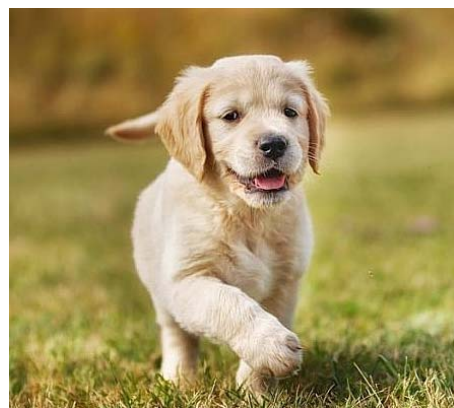
Egyes kutatások azt állapították meg, hogy a rendszeresen gyalogosan közlekedőknél akár 50 százalékkal is csökkenhet a szívbetegségek kialakulásának esélye. Azoknál az időseknél, akik gyalog mentek el bevásárolni, kisebb volt a demencia, illetve az Alzheimer-kór előfordulása. A cukorbetegség kezelésében is sokat segíthet a gyaloglás, hiszen egy statisztikai kimutatás szerint a gyalogos cukorbetegesek 60 százaléka sikeresen javította egészségi állapotát, hiszen annyira stabilizálódott a vércukorszintjük, hogy már csak minimális kezelésre volt szükségük. A Harvard Egyetemen 12 évig kísérték figyelemmel gyalogosan közlekedő embereket, és arra jöttek rá, hogy esetükben 23 százalékkal kevesebb volt az elhalálozási ráta a nem gyalog közlekedőkhöz viszonyítva.

A kép illusztráció

Fontos rendelet a kutyák érdekében

Új kötelezettséggel kell számolniuk a kedvtelésből tartott állatokkal kereskedőknek

A kedvtelésből tartott állatokkal történő kereskedelem FELIR azonosító köteles tevékenységgé válik a jövőben. A kötelezettségről a 2021. április 1-jén hatályba lépő, az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (FELIR) működéséről szóló kormányrendelet rendelkezik. Az intézkedés fontos lépés az állatkínzó kutyaszaporítók, illegális kisállatkereskedők tevékenységének visszaszorításáért, felszámolásáért folyó munkában.

Magyarországról több tízezer kutyát adnak el az Európai Unió tagállamaiba évente*. Ezek nagy része fél évnél fiatalabb kutya, amelyek a kutyaszaporítóktól törzskönyv nélkül kerülnek a kisállatpiacra. Ráadásul az EU-tagállami visszajelzés alapján a Magyarországról származó kutya-kölyköket sok esetben illegálisan és túl fiatalon szállítják.

A kisállat-kereskedelemmel foglalkozóknak, kutyaszaporítóknak eddig nem kellett bejelenteniük tevékenységüket a hatóságoknak. Az illegális kisállat-kereskedelem felszámolása érdekében ez a jövőben megváltozik. 2021. április 1-jétől ugyanis a kedvtelésből tartott állatok forgalmazását végző vállalkozásoknak a helyileg illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél be kell jelenteniük FELIR azonosító szám köteles tevékenységüket.

(FELIR ügyintézési link: <https://upr.nem.gov.hu/ng/ugyintezes/ugykatalogus/ugyleiras/F0001-S0051-U0005>)

*Forrás: 2020-ban kb. 30 ezer kutya volt érintett az Európai Unión belüli élőállat-szállításokat nyomon követő központi számítógépes adatbázisa, az úgynevezett TRADES rendszer (TRAde Control and Expert System) adatai szerint.

Szentiváni suliszemle

II. helyezés a Szójátszótér versenyen

A Szójátszótér nyelvi versenyt a Sárszentmihályi Általános Iskola évek óta megszervezi a sárbogárdi járás iskoláinak. A 4. osztályosoknak kiírt vetélkedőben a tanulók idén nem kettő, hanem három írásbeli fordulót teljesítettek, a feladatlapok megoldásait postán juttatva el a szervezőkhöz. (A változtatás oka „természetesen” a járványügyi helyzet volt, hiszen a szóbeli forduló lebonyolítására most nem volt mód.) Találós kérdésekkel, szólásokkal kapcsolatos rejtvények, különböző szójátékok,

képrejtvények, totók szerepeltek ezekben a játékos feladatsorokban. Az idei alkalommal tíz csapat mérhette össze felkészültségét a Sárszentmihályi Általános Iskolában. Izgalmas volt ez a kiírás is, nagyon élvezték a gyerekek és a tanító nének egyaránt.

Iskolánkat a Kiss Noémi, Murzsa Kiara Hanna, Kálmánczhei Kristóf, Segesdi József, Strasser István összetételű csapat képviselte a feladatok megoldása során, felkészítőjük Kocsisné Madarasi Mónika tanító néni volt. Diákjaink szépen helyálltak a megmérettetésen, s az online eredményhirdetésekor videohívásban értesültek róla, hogy sikerült megszerezniük a II. helyet. A postán megküldött jutalmak megérkeztek, s így átadásra kerültek. Szép teljesítményükhöz ezúton is gratulálunk!

A tél apró örömei

Bár december elején a Mikulás még nem hozta meg a gyerekek számára a várva várt havazást, a múlt hétvégén Tél tábornok azért jelezte, hogy számolni kell vele: ahogyan országszerte, nálunk is hullott egy kis hó. S amekkora bosszúság a közlekedők

számára a hó, legalább akkora örömet jelent a gyerekeknek: lehet hóembert építeni, lecsúszni a kápolnadombon, szánkózni, hócsatákat vívni, s a jó hideg hóban megfürdetni diáktársaikat.

Bár ez a hó nem sokáig marad meg, azért diákjaink kiélvezték, még pár kis hóembert is megépítettek a friss levegőn a sulis udvarában.

Kiss Attila igazgató

Pontszerzés az utolsó percben

ERCSI KINIZSI–SÁRBOGÁRD 2-2 (1-1)

Ercsi Kinizsi: Hodula Krisztián – Tóth Krisztián, Tolnai Péter Richárd, Szűcs Olivér, Jerzsabek Botond, Reicheld Alex, Kun Bálint, Holentoner Edvin, Németh Gábor Bálint, Pintér Olivér István, Klauz Máté

Cserék: Lósits Sándor, Bognár Bence, Gróf András, Köntés Balázs, Kondreska Roland, Bálint Ábel

Vezető edző: Lieber Károly

Sárbogárd: Barabás József – Kindl Zalán, Gráczner Bálint, Kókány Péter, Rodenbücher Tibor, Magda Máté, Gráczner Gergő, Horváth István, Gyuricza Kornél, Gráczner Bence, Mayer Dávid, Cserék: Farkas Zoltán, Nagy Ármin, Horváth Zsombor, Óri Dániel, Tóth Patrik Krisztián, Lajtós András János, Vámosi Dávid

A martonvásári műfüves pályán várta az Ercsi Kinizsi csapata a Sárbogárdot az őszi befejezetlen szezon folytatására. Nagy elánnal kezdtek a hazaiak, a vendégek tudatosan húzódtak vissza saját térfelükre és labdaszerzés után igyekeztek a hazaiak kapuját támadni. Fülényben játszott az Ercsi, ám a masszív védekezést nem sikerült megbontani. Barabás J. több esetben remek érzékkel hátrította a lövéseket. A 32. percben a vendégek támadása góllal fejeződött be. A bal oldalról áttemelt labdát Rodenbücher T. remekül átvette és a kapus mellett közelről laposan a hálóba lőtt.

A váratlanul szerzett vezetést a 38. percgig sikerült megtartani. Jobb oldali szöglet után Jerzsabek B. középre passzolta a labdát és 20 m-ről Tolnai P. R. senkitől sem zavartatva a bal felső sarokba lőtte, 1-1.

A szünet után folytatódott a Kinizsi nyomása. A Gráczner G.–Kindl Z.–Horváth I.–Kókány P. védőnégyes állta a rohamokat. A 63. percben ismét átlövésből szereztek vezetést a hazaiak. A védelem felszabadítása Klauz M.-hez került, aki egy igazítás után 23 m-ről a kapu jobb oldalába bombázott, 2-1.

A vendégek az egyenlítés megszerzéséért mozgósították erőiket és a támadások hatékonyságának eredményessé tétele érdekében a védelem oszlopa, Kindl Z. a Gyuricza K. és Mayer D. duóhoz csatlakozva veszélyeztették Hodula K. kapuját. A kiharcolt fölény a mérkőzés utolsó percében meghozta az egyenlítő találatot. Kókány P. a támadó térfél jobb oldaláról a kapu elé ívelte a megítélt szabadrúgást. A védők felett átszálló labdát a kavarodásból jó ütemben kilépő Kindl Z. a bal alsó sarokba emelte, 2-2.

A mindvégig harcos játékot játszó hazaiak ellen szép siker a döntetlen, megérdemelt a Sárbogárd pontszerzése.

Pajor László szakmai igazgató így értékelte a látottakat: – Hasonló játékerőt képviselő csapatok mérkőzésén igazságos dön-

**A képen Kindl Zalán,
a sárbogárdi pontot érő gól szerzője**

tetlen született. Az Ercsi többet birtokolta a labdát, de mi fegyelmezetten és taktikusan lezártuk a területeket. Kevés helyzet volt. A gólokat jól eltalált átlövésből kaptuk. Gratulálok a csapatnak, a fiúk mindent kiadtak magukból. Megérdemeltük az egy pontot.

Jók: Holentoner E., Klauz M., illetve Kindl Z., Horváth I.

Szombaton (február 6-án) az őszi szezon záró fordulójában hazai pályán a Bodajk csapata lesz a vendégünk. A mérkőzés zárt kapuk mellett 14 órakor kerül lejátszásra.

Hajrá Sárbogárd!

Szántó Gáspár

Kossuth-morzsák

A téli szünet, a család körében töltött ünnepek mindenki számára meghozták a várva várt pihenést, feltöltődést, hogy aztán januárban újult erővel kezdhesük meg a munkát.

A félvélel közelédtével a tanulás kapja a főszerepet, hiszen ilyenkor a megszerzett tudásokról adnak számot tanulóink. Az elmúlt időszak nemcsak az új ismeretek elsajátításáról szól, hanem a digitális oktatás során felmerülő hiányosságok pótlásáról, az ott szerzett tudás megerősítéséről is.

Nyolcadikos tanulóink már a továbbtanulási lehetőségeket latolgatva tervezgetik jövőjüket, hiszen ez fontos mérföldkövet jelent életükben.

A szociális kompetenciák fejlesztése éppoly fontos feladat, akár csak a lexikális tudás megszerzése. Az elmúlt időszakban különösen nagy hangsúlyt kellett fektetni a kortárs kapcsolatok erősítésére a kulturális események, programok közösségformáló erejét kihasználva.

Január 22-én ünnepeltük a magyar kultúra napját, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát. Iskolánkban ehhez a naphoz kapcsolódóan hagyományyá vált az élményalapú, interaktív megemlékezés, melyen keresztül tanulóink megismerhetik kulturális gyökereiket. A digitális eszközök segítségével tettünk érdekes utazást a kultúra valamennyi ágát érintő csodálatos világba, nagy hangsúlyt fektetve a magyar kultúra sajátosságaira. A gyerekek méltó módon, kreativitásukat latba vetve rajzok segítségével fogalmazták meg, számukra mit is jelent a kultúra, a hagyományok őrzése.

Iskolánkban számos, évről évre megrendezésre kerülő program színesíti a hétköznapiakat, melyek során tanulóink élményeket gyűjtenek, fejlesztik kreativitásukat, bontogathatják önkifejezésük szárnyait.

Ezek közé tartozik a „Havas vigasságok” elnevezésű programunk, melynek keretében minden osztály szabadon választott technika segítségével mutathatta be, milyennek látják a tél csodáit, milyen érzéseket, hangulatokat vált ki belőlük ez az évszak.

Szebbnél szebb alkotások születtek, melyek iskolánk falain megelentítették a havas téli napok hangulatát.

Pap Erika

Vereséggel kezdtünk Martonvásáron

Martonvásári KSE–VAX KE Sárbogárd 28-25 (14-14)

Fejér–Komárom–Esztergom Megyei Férfi Felnőtt Kézilabda-bajnokság, 8. forduló (elmaradt mérkőzés)

Vezette: Farkasné P. P.–Szauder G.

Martonvásár: Szokoli, Mihálovics (kapusok) – Lesó, Benczik 4, Varga, Kántor 7, Sarkadi 3, Dobos 3, Török 3, Kiss, Szabó 8, Kerényi

Edző: Kurán István

Sárbogárd: Németh I. (kapus) – Szabó J. Zs. 2, Rehák 8, Németh II. 5, Horváth 6, Kaló 3, Suplicz, Aranyos 1, Zádori, Holló, Marosi Játékos–edző: Suplicz István

Kiállítások: 6, illetve 4 perc, hétméteresek: 1/1, illetve 2/2

A hosszú szünet után a még hibátlan Martonvásár csapatához látogattunk, hogy pótoljuk a 8. fordulóból elmaradt mérkőzésünket. A felkészülés a mérkőzésre nem volt zökkenőmentes, hiszen nagyon keveset tudtunk edzeni a járvány miatt.

Az első féldőben jól tartottuk magunkat, sőt a játékrész nagy részében nálunk volt az előny. A gólszerzéssel nem volt gond, inkább hátul voltunk kicsit „puhábbak”.

A fordulás után a dinamikusabban játszó hazaiak fölének nőttek és elléptek három góllal. A vége előtt 10 perccel kettős emberelőnyben visszajöhetünk volna egy gólra, azonban nem sikerült élni a lehetőséggel. A martonvásáriak viszont kihasználták hibáinkat és újra elléptek 3-4 találattal. Az utolsó 5 percben próbáltunk hajrázni, de nem volt már meg az erőnk és a lendületünk, hogy felkapaszkodjunk. A hazaiak megérdemelten tartották otthon a 2 pontot.

A Goldberger, Várady–Szabó, Bodoki, Pluhár négyes hiányzását nem bírja el a csapat, ennek tudatában komoly bravúr lett volna a győzelem, de így is elmondhatjuk, hogy volt sanszuk! A következő hétvégén közülük már többen visszatérnek, így egy erősebb kerettel bizakodhatunk a Rácalmás elleni pontszerzésben.

Február 7. (vasárnap) 18 óra: VAX KE Sárbogárd–Rácalmás SE

Tabella

1. Martonvásári KSE	6	6	0	0	187	140	47	12
2. Kisbér KC	7	6	0	1	230	194	36	12
3. Rácalmás SE	6	4	0	2	181	175	6	8
4. VAX KE Sárbogárd	6	2	0	4	140	151	-11	4
5. Tópart Team Handball	5	2	0	3	110	128	-18	4
6. Móri KSC	6	1	0	5	134	159	-25	2
7. Bicskei TC	6	0	0	6	143	178	-35	0

Rehák Tamás

NAV-HÍREK

KINEK ÉS MIT KELL TENNIE, HOGY TAJ-SZÁMA ÉRVÉNYES MARADJON?

Kit és miről értesít a NAV a járulékfizetéssel kapcsolatban?

Havonta 8.000 forint (napi 270 forint) egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetnie annak,

– akinek nincs egészségbiztosítása például azért, mert nincs munkaviszonya és

– egészségügyi szolgáltatásra más okból sem jogosult. Jogosult például az, akinek tanulói, hallgatói jogviszonya van, gyermekgondozási ellátást kap, vagy nyugdíjas.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetésével az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásaira lehet jogosultságot szerezni. Akinek van teendője, mert az adatok szerint nincs egészségbiztosítása, azt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) tájékoztatja a kötelező járulékfizetés kezdetéről és a fizetendő összegéről. Arról, hogy valaki biztosított-e, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) honlapján (<http://www.neak.gov.hu>), ügyfélkapus bejelentkezést követően lehet meggyőződni az adatok lekérdésével.

A NAV ezen kívül havonta értesíti azokat, akiknek tartozásuk van, és időben felhívja a figyelmet a befizetésre. A NAV azért értesíti ügyfeleit a befizetések elmaradásáról, hogy **senki ne kerüljön abba a helyzetbe, hogy a tartozás miatt az állami egészségügyi ellátásért fizetnie kelljen.** Ezek a levelek ügyfeleink elektronikus tárhelyére, illetve postai címére érkeznek. Az ügyfélkaput rendszeresen meg kell nézni a fontos és hivatalos levelek eléréséhez!

Miért fontos a rendszeres járulékfizetés?

Érvénytelen lesz a TAJ-szám, ha a 2020. július 1-je óta felhalmozott járuléktartozás több mint a járulék hathavi összege. Ez idén 48.000 forint.

Mit tehet, ha nem tudja befizetni a havi 8 ezer forintot?

Egészségügyi szolgáltatásra szociális rászorultság alapján is jogosult lehet az, akinek alacsony a jövedelme. Ezt, a rászoruló kérésére, a lakóhelye szerinti járási, illetve fővárosi kerületi kormányhivatal állapítja meg. Tehát a szociális rászorultságról a kormányhivatal dönt és a jogosultságról hatósági bizonyítványt ad ki. Ha tehát valaki szociális okok miatt nem tudja befizetni a havi 8.000 (illetve napi 270) forintot, keresse fel lakóhelyén a Kormányablakot, vagy a helyi kormányhivatal honlapját (www.kormanyhivatal.hu).

A NAV-nak részletekben is fizethet

Ha valaki méltányolható okok miatt nem tudja határidőre befizetni a járulékot, **fizetési kedvezményt**, azaz részletfizetést, fizetési halasztást, a kötelezettség mérséklését, vagy elengedését kérheti a NAV-tól.

Automatikus és pótlékmentes részletfizetés is kérhető. A kedvezményhez kérelmet kell benyújtani.

A kérelem alapján a NAV

naptári évente egyszer, legfeljebb 12 hónapra pótlékmentes részletfizetést engedélyezhet a kérelmező jövedelmi és vagyoni viszonyainak vizsgálata nélkül. Arról, hogy ki és hogyan kaphat fizetési kedvezményt, a NAV honlapján (www.nav.gov.hu), a baloldali menü „Információs füzetek” menüpontjának 30.2-es információs füzeté tájékoztat.

Mit tehet, ha tudomása szerint biztosított, vagy jogosult az ellátásra, ezért nem kellene fizetnie?

Ha valaki vitatja fizetési kötelezettségét, egyeztetési eljárást kezdeményezhet

– az egészségbiztosítási szervnél (kormányhivatalnál) akkor, ha az értesítésben megjelölt időszakban jogosult volt egészségügyi szolgáltatásra,

– a NAV-nál akkor, ha az értesítésben megjelölt időszakban munkaviszony vagy egyéb jogviszony alapján tudomása szerint biztosított volt.

Érvényes marad a TAJ-szám az egyeztetés ideje alatt és az elmaradt járulék miatt nem indul végrehajtás. Az egyeztetési eljárás időtartama alatt az adószámlán már előírt egészségügyi szolgáltatási járuléktartozás nem tekinthető hátraléknak, emiatt senkit semmilyen hátrány nem ér, tehát a TAJ-szám továbbra is érvényes marad.

Hol talál részletesebb információkat?

A NAV honlapján (www.nav.gov.hu) és a NEAK honlapján (<http://www.neak.gov.hu>) tájékoztatókat tett közzé a járulékfizetéssel kapcsolatban.

Általános tájékoztatás a NAV Infóvonalán, a 1819-es telefonszámon is kérhető.

A KATA AZ ONYA-VAL A LEGEGYSZERŰBB

A katasoknak február 25-éig kell elküldeniük a 20KATA nyomtatványt a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV). A bevételi nyilatkozat tavaly óta az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazással (ONYA) is elkészíthető, így egyszerűbb és gyorsabb a kitöltés, sőt még külön program sem kell hozzá.

Az ONYA-ban a katasok jelentős része, mindössze három adat megadásával (*időszak, hónapok száma és elért bevétel*) online teljesítheti a tavalyi évről szóló elszámolást, melynek határideje február 25. A webes alkalmazás használatához nincs szükség külön segédprogramra, ugyanakkor a korábbi nyomtatványkitöltő – az ANYK – valamennyi funkcióját biztosítja.

Az ügyintézés az ONYA-ban azért is gyorsabb és egyszerűbb, mert az elektronikus azonosítás után az alkalmazás automatikusan betölti a NAV által ismert adatokat, ezért a felhasználónak már csak a tartalmi adatokat kell beírnia. Az ONYA-ban egyébként a saját ügyek intézése mellett meghatalmazottként is el lehet járni. A szolgáltatást azok a katasok is minden további nélkül használhatják, akiknek a minimális három túl egyéb adatokat is meg kell adniuk (*adatszolgáltatás a más adóalanytól a naptári évben megszerzett 1 millió forintot meghaladó bevételről*), vagy százalékos mértékű adót, társasági adót, vagy késedelmi pótlékot kell bevallaniuk. A korábban megszokott automatikus számítások, figyelmeztetések is működnek, és az online fizetés lehetősége is adott. Az online nyomtatványok köre folyamatosan bővül a NAV honlapjáról elérhető ONYA-n.

ŐRIZZÉK MEG AZ IGAZOLÁSOKAT

Február közepéig mindenkinek meg kell kapnia a tavalyi jövedelme és esetleges önkéntes pénztári, nyugdíj-előtakarékosági vagy nyugdíjbiztosítási befizetése után a munkáltatói, kifizetői és pénztári igazolásokat. Ezek alapján ellenőrizhető az szja-bevallási tervezet és érvényesíthető az adó-visszatérítés.

A munkáltatók, kifizetők úgynevezett összesített igazolást állítanak ki a dolgozóiknak a tavalyi kifizetésekről, juttatásokról (M30-as igazolás), valamint – ha volt ilyen – a kedvezményre és rendelkezésre jogosító összegekről. Az összesített igazolást idén február 1-jéig, a kedvezményekre, rendelkezésekre jogosító igazolást pedig február 15-éig kell mindenkinek megkapnia.

A dokumentumokat meg kell őrizni, mert március 15-e után, amikortól már megtekinthető lesz a NAV által elkészített adóbevallási tervezet, ezek alapján egyeztetethető az adatok, illetve érvényesíthető az adó-visszatérítés. Az igazolásokat legalább az elévülési idő lejártáig szükséges megőrizni. A NAV eSZJA oldalán már minden szja-bevallási információ elérhető, emellett a NAV folyamatosan közzéteszi az aktuális tudnivalókat a bevallási tervezettel kapcsolatos határidőket és teendőket.

KIEMELT APRÓHIRDETÉSEK

a Hírház facebook-oldalán is!

Gyakorlott **TRAKTOROST** keresünk
3 éves 340 LE-s traktorra
Sárhatvanba.

Nettó 1500 Ft órabér,
kiemelt munkáknál +20 % pótlék.

Szerelői, hegesztői, kombájnos
képesítés és gyakorlat előnyt jelent.

Telefon: +36 30 938 1681

Gyakorlással rendelkező
ÜZLETKÖTŐT keresek
KÖNNYŰFÉM FELNI
ORSZÁGOS FORGALMAZÁSÁHOZ.

Hívjanak az alábbi számon:

+36 70 3636 325

RAKODÓ MUNKATÁRSAT keresek.
06 30 321 7889

Kossuth utca 60. **ELADÓ**, 120 m²,
AZONNAL KÖLTÖZHETŐ,
teljesen felújított.
06 30 364 9408

KILAZULT PAD

A sárbogárdi művelődési ház mögött egy pad kedvet kapott az oda járó fiataloktól egy kis lazulásra. Elegánsan elkezdett oldalra dőlni, mintha saját maga görbe tükörképe lenne. Szerencsére az önkormányzat – jelzésemre – hamar helyére billentette, megerősítette a művészien szétszúzott „szolgáltatvevőt”, így most már ismét ülő- (nem pedig fekvő) alkalmatosság.

HKV

ENYHE IDŐVEL ZÁRUL A HÉT

Csütörtökön sok lesz a napsütés, legfeljebb reggel délkeleten fordulhat elő kisebb eső, zápor. Északon, északkeleten délután egy hidegfront hatására viharos lehet a nyugati-északnyugati szél. Napközben 8-16 fokig melegszik a levegő.

Pénteken a párás, ködös reggel után a nyugati tájak kivételével hűvösebb, többször esős idő várható. Nyugaton, délnyugaton marad a kora tavasz, ismét közel 15 fok lehet.

Hétvégén a reggelek néhol párák lehetnek, északkeleten újra fagypont közelében alakulnak a minimumok, de napközben enyhe időre számíthatunk. Előreláthatólag mindkét napon időnként északon, északkeleten lehet esős az idő. Szombaton 4-15, vasárnap 6-16 fokig melegszik a levegő.

Forrás: idokep.hu

Alapító: Hargitai Lajos. **Tulajdonos:** Hírház Kft. (adószám: 27299320-2-07, cégjegyzékszám: 07-09-030665, bankszámlaszám: 10402946-29450071-00000000). **Főszerkesztő:** Hargitai-Kiss Virág, tel.: 06 (30) 3483 320. **Szerkesztőség, kiadó, nyomda:** 7000 Sárbogárd, Hősök tere 12. **Nyitva tartás:** H-P: 9.00-16.00 óráig. **Telefon:** 06 (25) 508-900. **E-mail:** bogardesvideke@gmail.com **Honlap:** www.bogardesvideke.hu **Állandó és időszaki rovatok szerzői, szerkesztői:** Hargitai Lajos, Hargitai-Kiss Virág, Jákob Zoltán, Hargitai-Kiss Balázs, Leszkovszki Albin, Rehák Sándor, Rehák Tamás, Szántó Gáspár, Horváth Katalin és még sokan mások. **Tördelőszerkesztő:** Huszár Anikó. **Grafikai szerkesztő:**

Hargitai-Kiss Balázs. **Megjelenik** minden csütörtökön. **Kéziratok leadási határideje:** kedden 16.30 óráig. Kéziratot egy hónapon túl nem őrünk meg. Fenntartjuk jogunkat, hogy a beküldött írásokat a tartalom és a szerző szándékának tiszteletben tartása mellett, közlésük esetén megrövidítsük. A lapban közölt vélemények nem mindig tükrözik a szerkesztőségét, azokért a felelősséget a nyilatkozók, illetve szerzők viselik. Ugyanez vonatkozik a hirdetések tartalmára is. **Hirdetésfelvétel:** szerdán 10 óráig. Csak a törvénybe nem ütköző tartalmú hirdetéseket fogadunk el. **Lapzárta:** szerdán 12 órakor. **Terjesztés:** saját terjesztőhálózattal egyéni előfizetéssel házhoz szállítással, illetve megvásárolható Sárbogárd és a környező húsz település boltjaiban, hírlapárusító helyeken. **Előfizethető** a terjesztőknél és a szerkesztőségben. **Negyedévre:** 3200 Ft, **félévre:** 6100 Ft, **egész évre:** 11500 Ft. **Eng.sz.:** HU ISSN 0866 4382.

Lapunkat rendszeresen szemléli a megítelt
Magyarország legnagyobb
médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1139 Budapest, Frangepán utca 7.
Tel.: +36 1 303 47 38
Fax: +36 1 303 47 44
Email: ugyfkapcsolat@observer.hu

Mezőfalván, a régi hadi úton MÉH-telep vár mindenkit,
a heti legmagasabb árakon!
Érdeklődni lehet a 06 20 396 0145-ös telefonszámon,
a nap bármely órájában.

SZÉKESFEHÉRVÁRA

A KÖFÉM TERÜLETÉRE KERESÜNK
3 MŰSZAKOS MUNKARENDBE

GÉPKEZELŐKET

Alapbér: br. 251.800 Ft
+36 20 915 59 94

TOVÁBBI ÁLLÁSÁJÁNLATAINK: WWW.PANNONJOB.HU
SZEMÉLYESEN IS FELKERESHET MINKET:
8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, BERÉNYI ÚT 72-100 PANNONJOB KFT.

Kölszönzést-közzétitést en. nyilv. sz.: 4376-4/2003.

SZÉKESFEHÉRVÁRI

üzemanyagellátó rendszereszerelmeket, befecskendezőket, injektorokat gyártó
AUTÓIPARI PARTNERCÉGÜNHÖZ keresünk

TERMELÉSI OPERÁTOROKAT

Alapbér: br. 240.000 Ft
Cafeteria: br. 350.000 Ft
Féléves bónusz + ingyenes buszjáratok
+36 20 214 97 50

továbbá A VIDEOTON IPARI PARKBA

GÉPKEZELŐKET (3 műszak)
ÖSSZESZERELŐKET (3 műszak)
RAKTÁROSOKAT (3 műszak)
VEGYSZERESZEKET (1 MŰSZAK)

Versenyképes jövedelem
Cafeteria+bónuszok
+36 20 517 39 00

PANNONJOB

HOYA

opticnet

Pillantás Optika

TELEFON: 06-25-460-480,
06-70-594-5012

NYITVA:
hétköznap: 9-15,
szombat: 8-12 óráig

HOYALUX ID SZEMÉLYRE SZABOTT
MULTIFOKÁLIS SZEMÜVEGLENCSEK

30% KEDVEZMÉNNYEL!

Az akció időtartama: 2020 november 1. - 2021. január 31.

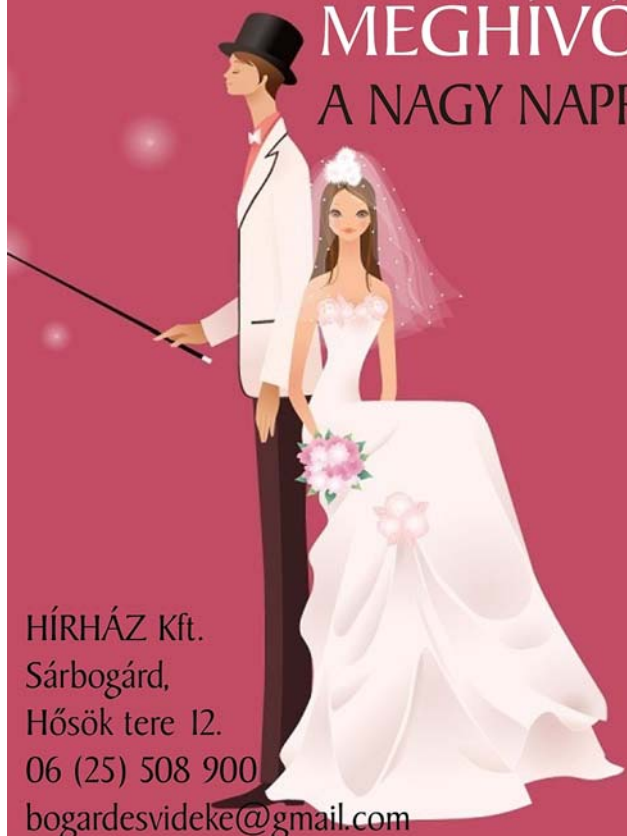
KISS ANDRÁS

MÉZEI

(Sárbogárd)

	1/2 kg	1 kg
Vegyes virágméz	900 Ft	1700 Ft
Repceméz	900 Ft	1700 Ft
Hársmez	1200 Ft	2300 Ft
Selyemfűméz	1300 Ft	-

EGYEDI ESKÜVŐI MEGHÍVÓK A NAGY NAPRA!

HÍRHÁZ Kft.
Sárbogárd,
Hősök tere 12.
06 (25) 508 900
bogardesvideke@gmail.com